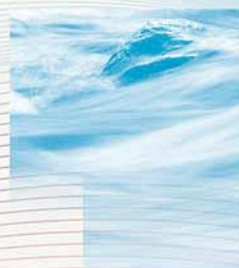

Quickscan Ecologie

Langbroekerdijk A 34-36, Wijk bij Duurstede

Documentcode: 17M8049.RAP001.Qse

Quickscan Ecologie

Langbroekerdijk A 34-36, Wijk bij Duurstede

Documentcode: 17M8049.RAP001.Qse

Opdrachtgever

Duurzaam Agrarisch B.V.
Korte kolk 1
3861 MJ Nijkerk

Contactpersoon opdrachtgever

De heer T. van de Boom

Contactpersoon LievenseCSO

De heer T. Gerritsma
T: 088 - 910 2055
E: TGerritsma@LievenseCSO.com

Projectcode	17M8055
Documentnummer	17M8049.RAP001.Qse
Versiedatum	5 april 2018
Status	Concept-v1

Autorisatie			
Documentnummer	Versiedatum	Status	
17M8049.RAP001.Qse	5 april 2018	Concept-v1	
Opgesteld door:	Functie	Datum	Paraaf
D. Habers, BSc	Adviseur ecologie	04.04.2018	
Geverifieerd door:	Functie	Datum	Paraaf
J. van Mil, MSc	Adviseur ecologie	04.04.2018	
Akkoord projectleider:	Functie	Datum	Paraaf
T. Gerritsma	Planoloog	05.04.2018	

LIEVENSECSO MILIEU B.V.

BUNNIK

Postbus 2
3980 CA Bunnik
Regulierenring 6
3981 LB Bunnik

LEEWARDEN

Postbus 422
8901 BE Leeuwarden
Orionweg 28
8938 AH Leeuwarden

DEVENTER

Postbus 2018
7420 AA Deventer
Gotlandstraat 26
7418 AZ Deventer

MAASTRICHT

Postbus 1323
6201 BH Maastricht
Sleperweg 10
6222 NK Maastricht

HOOGVLIET

Postbus 551
3190 AM Rotterdam-Hoogvliet
Hoefsmidstraat 41
3194 AA Rotterdam-Hoogvliet

E-mail: info@LieverseCSO.com
KvK-nummer: 30152124

Website: LieverseCSO.com
BTW-nummer: NL. 8075.03.368.B.01

IBAN: NL63 ABNA 0570208009

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
1 Inleiding	1
2 Plangebied.....	3
2.1 Huidige situatie	3
2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen	3
3 Onderzoeksoepzet.....	4
3.1 Beschikbare gegevens	4
3.2 Veldbezoek	4
3.3 Toetsing aan de Wet natuurbescherming.....	4
4 Beschermde soorten	5
4.1 Wettelijk kader	5
4.2 Planten	5
4.3 Grondgebonden zoogdieren	5
4.4 Vleermuizen	7
4.5 Amfibieën	7
4.6 Reptielen	8
4.7 Vissen	9
4.8 Libellen, dagvlinders en overige ongewervelden.....	9
4.9 Vogels	10
5 Beschermde gebieden.....	12
5.1 Natura 2000-gebieden	12
5.2 Natuurnetwerk Nederland	12
6 Toetsing en eindconclusie	14
6.1 Toetsing beschermde soorten	14
6.2 Toetsing beschermde gebieden	16
6.3 Eindconclusie.....	16
6.4 Advies	17

Bijlagen

Bijlage 1	Wetgeving en beleid
Bijlage 2	Literatuur
Bijlage 3	Kaart regionale ligging
Bijlage 4	Foto's van het plangebied
Bijlage 5	Resultaten NDFF

1 Inleiding

In opdracht van de heer van de Boom van Duurzaam Agrarisch B.V. heeft LievenseCSO Milieu B.V. een Quicksan Natuurwetgeving uitgevoerd voor de sloop van de bestaande opstallen en de herontwikkeling van drie woningen aan de Langbroekerdijk A34-36 te Leusden

De geplande ontwikkeling is niet mogelijk op grond van het geldende bestemmingsplan. Om die reden dient een nieuw bestemmingsplan opgesteld te worden waarmee wordt afgeweken van het geldende bestemmingsplan. Onderdeel hiervan is een toets van de ingreep aan de Wet natuurbescherming (hierna Wnb; zie bijlage 1). De toetsing wordt gedaan middels een quickscan. Hierin wordt aan de hand van een oriënterend veldbezoek en de beschikbare verspreidingsgegevens een inschatting gemaakt van mogelijke risico's voor flora en fauna in het plangebied.

De quickscan of vooronderzoek is geen soortgerichte inventarisatie, maar de eerste fase in het kader van de procedure van de Wnb. De Wnb voorziet sinds 1 januari 2017 in het wettelijk kader voor de bescherming van Natura 2000-gebieden, planten- en diersoorten en houtopstanden. In de Wnb zijn de provincies primair bevoegd gezag voor bescherming van soorten en natuurgebieden. De voorliggende quickscan leent zich niet direct voor een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag voor de geplande planontwikkeling.

Het doel van de quickscan is, om op basis van een literatuuronderzoek en een veldbezoek, een inschatting te maken of:

- beschermde planten- en diersoorten in het plangebied of directe omgeving voorkomen;
- de planontwikkeling mogelijk effect(en) heeft op de al dan niet aanwezige beschermde planten- en diersoorten en daarmee mogelijk strijdig is met de soortenbescherming conform de Wnb;
- een noodzaak aanwezig is voor het uitvoeren van een nader onderzoek naar de mogelijk voorkomende beschermde planten- en diersoorten, door een gerichte veldinventarisatie volgens de geldende protocollen;
- de planontwikkeling plaatsvindt in of nabij een beschermd natuurgebied (Natura 2000-gebied) of het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voormalige EHS) en of daarbij sprake is van de noodzaak voor onderzoek in het kader de gebiedsbescherming conform de Wnb en/of het provinciale beleid omtrent het NNN, inclusief externe werking.

Zowel bij mogelijke effecten als bij onvoldoende gegevens over de mogelijke aanwezige beschermde soorten of gebieden (Natura 2000 of NNN-gebieden), volgt doorgaans het advies voor het uitvoeren van een nader onderzoek (volledige veldinventarisatie). Op basis van een nader onderzoek kan een ontheffing in het kader van het soortenbeschermingsdeel van de Wnb worden aangevraagd bij het bevoegd gezag.

LievenseCSO Milieu B.V. is door Normec Certification gecertificeerd voor de ISO 9001- en de 14001-normen en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van LievenseCSO Milieu B.V. voor de uitvoer van flora- en faunaonderzoeken zijn allen VCA gecertificeerd. Daarnaast is LievenseCSO Milieu B.V. lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB).

LieveenseCSO Milieu B.V. is niet aansprakelijk voor (vervolg)schade welke kan voorkomen op basis van de inhoud en resultaten van de opgestelde quickscan. Dit rapport is opgesteld op verzoek van de opdrachtgever en is zijn eigendom.

2 Plangebied

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is gesitueerd aan de Langbroekerdijk A34-36 te Wijk bij Duurstede (zie figuur 2.1 t/m 2.3, de regionale ligging is weergegeven in bijlage 3). Het plangebied is circa 1 hectare groot. Op het perceel staat een voormalig gemengd agrarisch bedrijf met een twee koeienstallen, een varkensstal en een kippenschuur. Daarnaast staan er een woning en een bijwoning in het plangebied. Het plangebied wordt begrensd aan de oost- en westzijde begrenst door een sloot welke aan de zuidzijde in een vaart overgaat. Aan de noordzijde wordt het plangebied door (agrarische) graslanden begrensd.

Figuur 2.1: Situering van het plangebied (rode contour)

Figuur 2.2: Aanzicht van uit het zuiden

Figuur 2.3: Aanzicht vanuit het noorden

2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen

Het voornemen is om op het agrarisch perceel Langbroekerdijk A34-36, op basis van de Ruimte voor Ruimte-regeling, in totaal drie burgerwoningen mogelijk te maken. De gemengde veehouderij is inmiddels beëindigd en er zal 2.307 m² aan opstallen worden gesloopt. Op het perceel zijn twee agrarische bedrijfswoningen aanwezig: namelijk de hoofdboerderij die is aangewezen in het kader van het Monumenten Inventarisatie Project (MIP) en een kleinere agrarische bedrijfswoning die daar tegenaan is gebouwd. De hoofdboerderij blijft als burgerwoning gehandhaafd en de aangebouwde bedrijfswoning wordt gesloopt. De intentie is om op het perceel twee nieuwe burgerwoningen te realiseren die qua volume ondergeschikt blijven aan de hoofd-boerderij.

3 Onderzoekopzet

3.1 Beschikbare gegevens

Grote delen van Nederland zijn in de afgelopen jaren onderzocht op aanwezige beschermde soorten. De gegevens afkomstig van deze onderzoeken zijn grotendeels gepubliceerd in boeken (soortverspreidingsatlassen), rapportages of zijn op internet te raadplegen. Voor deze quickscan is tevens gebruik gemaakt van de informatie uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2018). De beschikbare gegevens over het voorkomen van beschermde natuurwaarden in en binnen de invloedsfeer (tot maximaal 5 kilometer, afhankelijk per soortgroep) van het plangebied zijn voorafgaand aan het veldbezoek geanalyseerd en in het veld geverifieerd.

3.2 Veldbezoek

Inzicht in het voorkomen van beschermde soorten wordt verkregen door het uitvoeren van een oriënterend veldbezoek. Met dit veldbezoek kan beoordeeld worden of de planten- en diersoorten die in de bestaande gegevens zijn genoemd, ook daadwerkelijk in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Daarnaast kan worden beoordeeld of ook andere beschermde soorten voorkomen of te verwachten worden op basis van de aanwezige terreinkenmerken en beheer.

Het oriënterend veldbezoek is door LieveenseCSO Milieu B.V. op 22-03-2018 uitgevoerd. Het veldonderzoek is uitgevoerd door de heer D. Habers. Ten tijde van de inspectie was het 6 °C, bewolkt en overwegend droog met een matige wind (3 Bft) uit westelijke richting.

3.3 Toetsing aan de Wet natuurbescherming

De omvang van de werkzaamheden en de veranderingen die worden aangebracht in het plangebied vormen de basis voor de effectenbeoordeling. De effectenbeoordeling houdt rekening met tijdelijke effecten (gedurende de uitvoering van de werkzaamheden) en langdurige effecten (na de uitvoering). In hoeverre het mogelijk is om een complete effectanalyse te maken, is afhankelijk van de volledigheid en bruikbaarheid van de beschikbare verspreidingsgegevens en duidelijkheid over de uit te voeren werkzaamheden en uitvoeringsplanning.

In de effectenbeoordeling wordt ervan uitgegaan dat de werkzaamheden gedurende de daglichtperiode worden uitgevoerd. Omdat de exacte werkzaamheden, uitvoeringsperiode en -duur nog niet bekend zijn, wordt in de effectenbeoordeling aangegeven in welke periode veel dan wel weinig (of geen) effecten worden verwacht. Wanneer aanvullend onderzoek noodzakelijk blijkt, is dat ook beschreven, de effectenbeoordeling kan pas na uitvoering van het noodzakelijke soortgerichte onderzoek worden afgerond.

4 Beschermde soorten

4.1 Wettelijk kader

De Wnb voorziet in de bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage 1). De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In de Wnb zijn hiernaast, op basis van internationale afspraken, drie beschermingsregimes opgesteld voor strikt beschermde soorten:

- Artikel 3.1: Vogelrichtlijnsoorten
- Artikel 3.5: Habitatrichtlijnsoorten en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I.
- Artikel 3.10: Andere (nationale) soorten

Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime. In bijlage 1 staat uitgelegd welke verboden dit zijn en wat deze inhouden. In dit hoofdstuk volgt een overzicht van alle beschermde soorten die in het plangebied of de directe omgeving zijn waargenomen of te verwachten zijn.

4.2 Planten

Vanuit verspreidingsgegevens wordt het voorkomen van beschermde plantensoorten in de ruime omgeving (tot 5 kilometer) van het plangebied niet verwacht (NDFF, 2018). Tijdens het veldbezoek zijn geen geschikte groeiplaatsen voor beschermde planten waargenomen. Op basis van het veldbezoek, de literatuur en de aanwezige terreinkenmerken wordt het voorkomen van beschermde plantensoorten uitgesloten.

4.3 Grondgebonden zoogdieren

De verspreidingsgegevens van grondgebonden zoogdieren (Broekhuizen *et. al.*, 2016; NDFF, 2018) geven aan dat in de omgeving (tot 5 kilometer) van het plangebied diverse beschermde grondgebonden zoogdierensoorten kunnen worden aangetroffen. Voor enkele van de mogelijk voorkomende soorten (onder andere bosmuis, egel, haas en ree) geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Utrecht, 2017). Dit wil zeggen dat voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling geen ontheffing van de Wnb hoeft te worden aangevraagd. Voor deze groep soorten geldt echter wel, net als voor niet beschermde soorten, te allen tijde de zorgplicht.

Deze vrijstelling geldt niet voor de in de verspreidingsgegevens vermelde soorten: bever, boomarter, damhert, das, eekhoorn en waterspitsmuis. De aanwezigheid van deze soorten wordt echter uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat:

- De bever leeft in gebieden met een combinatie open water met bos. Dit habitat is aanwezig in de directe omgeving van het plangebied. Binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen burchten, legers, slaapplekken, latrines of andere sporen van

gebruik aangetroffen. Hierdoor kan het gebruik van het plangebied door de bever worden uitgesloten.

- De boommarter heeft de voorkeur op bosrijke omgeving met voldoende dekking in de vorm van een kruid of struiklaag. Het plangebied is niet geschikt voor de boommarter vanwege het ontbreken van geschikt habitat met voldoende doorlopende dekking.
- Het damhert komt vooral voor in lichte loofbossen en gemengde bossen, minder vaak in uitgestrekte naaldbossen. Hij heeft een voorkeur voor oudere bossen met een dichte onderbegroeiing. Voor haar voedselvoorziening is zij afhankelijk van voldoende gras binnen haar leefgebied. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van gebruik door het damhert waargenomen. Het gebruik van het plangebied door het damhert wordt uitgesloten.
- De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Het verspreidingsgebied van de das heeft het zwaartepunt op de oostzijde van Nederland en de Utrechtse heuvelrug. Deze terreinkenmerken zijn in het plangebied ruim aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen (sporen, wissels, snuitpuntjes, poep e.d.) waargenomen. Op basis van de verspreidingsgegevens en het veldbezoek kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van de das in het plangebied worden uitgesloten worden.
- De eekhoorn is net als de boommarter vooral gebonden aan bossen met voldoende nestgelegenheid en voldoende foerageer mogelijkheden. In het plangebied is dit habitat niet aanwezig, waardoor de aanwezigheid van de eekhoorn wordt uitgesloten.
- Waarnemingen van de steenmarter binnen de ruime omgeving van het plangebied (5 kilometer) zijn niet bekend via het NDFF. Het plangebied is in potentie wel geschikt voor de steenmarter. De steenmarter is in Nederland een cultuurvolger die voorkomt in kleinschalige cultuurlandschappen, parken, open terrein en in stedelijk gebied. Binnen haar territorium van 80-700 hectare heeft de steenmarter meerdere verblijfplaatsen. In het plangebied zijn meerdere toegankelijk gebouwen aanwezig, wat het plangebied in potentie geschikt maakt voor de steenmarter. Tijdens het veldbezoek zijn geen nestlocaties, slaapplekken, latrines of andere sporen van gebruik aangetroffen.
- Het habitat van de waterspitsmuis bestaat uit schoon, niet te voedselrijk, stilstaand tot vrij snel stromend water met een goed ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. O.a. langs sloten, poelen, rivieren, beken, moeras(bossen), rietlanden, elzenbroekbossen. De waterspitsmuis is niet strikt aan water gebonden en kan in zeer uiteenlopende biotopen gevonden, waarbij altijd een bodembedekkende vegetatie aanwezig is. Binnen een straal van 500 meter is in deze situatie water te vinden. In het plangebied is dit habitat niet aangetroffen. De aanwezige watervoerende sloten zijn troebel en bevatten geen bodembedekkende vegetatie of ruig begroeide oevers. Het voorkomen van de waterspitsmuis kan worden uitgesloten.

Op basis van de bekende verspreidingsgegevens, de habitatsituatie in het plangebied en de beperkte dekking wordt de aanwezigheid van deze en andere beschermde zoogdieren uitgesloten.

4.4 Vleermuizen

De verspreidingsgegevens van vleermuizen (Broekhuizen et. al. 2016; NDFF 2018) geven aan dat in de regio van het plangebied vleermuizen kunnen voorkomen. Alle vleermuizen zijn strikt beschermd conform de Wnb. Uit de directe omgeving (tot 1 kilometer) van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van voorkomende vleermuizen. Binnen 5 kilometer van het plangebied zijn waarnemingen van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis bekend. In de kleine schuur binnen de zuidwestelijke schuur zijn meerdere verse vlindervleugels gevonden. Dit duidt op foerageeractiviteit van de gewone grootoorvleermuis (zie figuur 4.1). Geen van de schuren is geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Enkele stallen bevatten spouwmuren welke potentieel geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Het microklimaat in deze spouwmuren is echter verstoord door de aanwezigheid van enkele gaten (zie figuur 4.2). Vanwege het ontbreken van bomen is het plangebied niet geschikt voor boombewonende vleermuissoorten. Het plangebied is niet geschikt als essentieel foerageergebied voor overige vleermuizen.

Mogelijk gebruikt de gewone grootoorvleermuis het plangebied als foerageergebied. Overige functies zoals verblijfplaatsen van deze en andere soorten binnen het plangebied worden niet verwacht vanwege het ontbreken van geschikt habitat.

Figuur 4.1: Afgebeten vlindervleugels welke duiden op (recente) activiteit van de gewone grootoorvleermuis

Figuur 4.2: Tochtgaten in de spouwmuur

4.5 Amfibieën

De verspreidingsgegevens van amfibieën (NDFF 2018; RAVON 2014) geven aan dat in de omgeving (tot 5 kilometer) van het plangebied diverse amfibieënsoorten aanwezig kunnen zijn. De mogelijk voorkomende soorten zijn veelal nationaal beschermde soorten zoals: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Utrecht, 2017). Dit wil zeggen dat voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling geen ontheffing van de Wnb hoeft te worden aangevraagd. Voor deze groep soorten geldt echter wel, net als voor niet beschermde soorten, te allen tijde de zorgplicht.

Deze vrijstelling geldt niet voor de mogelijk voorkomende soorten poelkikker, heikikker en kamsalamander. De aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied wordt echter uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat (Creemers & Van Delft, 2009; zie figuur 4.3 en 4.4):

- Het voorkomen van heikikker wordt uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het plangebied (in hoog- en laagveengebieden en vochtige heidegebieden waar sprake is van veenvorming).
- De kamsalamander komt voor in bosrijk kleinschalig landschap met houtwallen en struweel in de buurt van voortplantingswater. In het plangebied en de directe omgeving zijn geen geschikte voortplantingswateren voor deze soort aanwezig, waardoor de aanwezigheid van deze soort wordt uitgesloten.
- Het voorkomen van poelkikker kan worden uitgesloten vanwege de afwezigheid van geschikt habitat (bij voorkeur onbeschaduwde, voedselarme, schone wateren waarvan de oever bij voorkeur begroeid is). De rondom het gebied aanwezig sloten zijn troebel en matig begroeid.

De aanwezigheid van deze en andere strikt beschermde amfibieënsoorten wordt uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt voortplantings- en/of winterhabitat zoals beschreven in Creemers & Van Delft (2009).

Figuur 4.3: Niet-schone sloot met gemaaide oever (oost)

Figuur 4.4 Niet schone sloot met gemaaide oever (west))

4.6 Reptielen

De verspreidingsgegevens van reptielen (NDFP, 2018; RAVON, 2014) geven aan dat in de directe omgeving (tot 1 kilometer) van het plangebied de hazelworm en ringslang aanwezig kunnen zijn. Op basis van het veldbezoek kunnen zowel hazelworm als ringslang niet worden uitgesloten:

- De hazelworm komt in een breed scala aan habitats voor maar heeft de voorkeur op een structuurrijke (enigszins vochtige) vegetatie met een afwisseling van schuil- en zonplaatsen. Mogelijk maakt de hazelworm gebruik van het plangebied. De soort heeft een voorkeur voor bossen, bosranden, houtwallen, heide en weg- en spoorbermen. Enkele van deze elementen zijn in het plangebied aanwezig in de vorm van een houtstapel (zie figuur 4.5 en 4.6). De dichtstbijzijnde waarneming van hazelworm komt van een bosrand op ongeveer 900 meter van het plangebied.
- De ringslang is gebonden aan waterrijke habitats met een voorkeur voor zandgronden en op de overgangen van zandgrond naar veen- en kleigronden. Ook komt de soort voor in bos, struweel en op en nabij infrastructuur (wegen en spoorwegen). Grote oppervlaktes laaggelegen, nat gebied worden gemeden, omdat de soort daar vaak niet

alle stadia van zijn levenscyclus kan doorlopen. In Utrecht en Noord-Holland komt de soort vooral voor in plassengebieden, langs kleinere rivieren en in veenweidegebied (Creemers & Van Delft, 2009). In het plangebied kan de soort gebruik maken van de houtstapel. Binnen de directe omgeving van het plangebied zijn meerdere waarnemingen van de ringslang bekend.

Gezien de verspreidingsgegevens en de habitateisen (Creemers & Van Delft, 2009) wordt de aanwezigheid van andere beschermde reptielensoorten uitgesloten.

Figuur 4.5 en 4.6: Houtstapel welke voldoende dekking biedt voor soorten als ringslang en hazelworm.

4.7 Vissen

De verspreidingsgegevens van vissen (NDFF, 2018; RAVON, 2014) geven aan dat in de directe omgeving (1 kilometer) van het plangebied geen beschermde vissen voorkomen. In het plangebied zijn watervoerende sloten aanwezig, hierin worden echter geen beschermde soorten verwacht wegens het ontbreken van geschikt habitat. Op basis van de verspreidingsgegevens en de aanwezige biotopen wordt ook het voorkomen van andere beschermde soorten uitgesloten.

4.8 Libellen, dagvlinders en overige ongewervelden

De verspreidingsgegevens van libellen, dagvlinders en overige ongewervelden geeft aan dat sleedoornpage als beschermde soorten in ruime omgeving (tot 5 kilometer) van het plangebied voorkomt (NDFF, 2018, Bos *et. al.*, 2006; vlinderstichting.nl). Sleedoornpage leeft in sleedoornstruwelen, houtwallen en bosranden (Bos *et al.*, 2006). Als waardplant gaat de voorkeur uit naar sleedoornstruiken die vrij oud zijn, beschut liggen maar niet beschaduwd worden. Naast sleedoorn gebruikt de soort ook regelmatig andere soorten van het geslacht *Prunus* als waardplant. De laatste jaren lijkt het leefgebied steeds meer te verschuiven naar tuinen en parken in stedelijk gebied. Waarnemingen van de sleedoornpage uit de omgeving komen voornamelijk van bosranden. Gezien de afstanden van de waarnemingen en de afwezigheid van waardplanten in het plangebied wordt de aanwezigheid van sleedoornpage niet verwacht.

De aanwezigheid van andere beschermde libellen, dagvlinders of overige ongewervelden wordt uitgesloten door het ontbreken van waardplanten en geschikt habitat.

4.9 Vogels

Algemene broedvogels

Tijdens het veldbezoek is de witte kwikstaart als algemene broedvogel waargenomen. In de zuidwestelijke schuur zijn meerdere oude nesten van niet-jaarrond beschermde broedvogels aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn geen bezette nesten aangetroffen.

Vogels met een jaar rond beschermde nestplaats

In de directe omgeving (tot 5 kilometer) van het plangebied zijn de volgende vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest aanwezig: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, ooievaar, ransuil, sperwer, steenuil en wespendif (NDFF, 2018¹):

- Boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, en wespendif foerageren in half open (agrarisch) gebied met bos of bosschage in de directe omgeving. Deze soorten broeden echter overwegend in bomen, nestlocaties worden in het plangebied dan ook niet verwacht. Tijdens een veldbezoek is een sperwer waargenomen. de sperwer jaagt vaak in de nabijheid van gebouwen, mogelijk maakt het plangebied onderdeel uit van het foerageergebied van de sperwer. Een nestlocatie van de sperwer in het plangebied wordt niet verwacht.
- Binnen het plangebied zijn waarnemingen van gierzwaluw bekend. Gezien de ligging van de gebouwen kunnen deze binnen het plangebied worden verwacht. Tijdens het veldbezoek zijn geen geschikt nest- of uitvlieglocaties voor gierzwaluw waargenomen. Het gebied bevat geen geschikte verblijfplaatsen voor de soort vanwege de afwezigheid van verblijfplaatsen onder dakpannen of dakranden.
- Binnen het plangebied zijn waarnemingen van huismus bekend. Gezien de ligging van de gebouwen kunnen deze binnen het plangebied worden verwacht. Tijdens het veldbezoek is de huismus, welke een uitgesproken standvogel is, niet waargenomen. Het gebied bevat geen geschikte verblijfplaatsen voor de soort vanwege de afwezigheid van verblijfplaatsen onder dakpannen of dakranden.
- In de directe omgevingen zijn meerdere waarnemingen van de ooievaar bekend, deze komen voornamelijk uit het open veld ten zuidoosten van het plangebied en van de nestpaal welke langs de N227 is geplaatst. Negatieve effecten voor de ooievaar worden door de geplande ingreep niet verwacht.
- In het plangebied is een territorium van de steenuil bekend. In de overkapping aan de noordoostelijke stal hangt een nestkast welke mogelijk gebruik is door de steenuil (zie figuur 4.7 en 4.8). Onder deze kast en in de zuidwestelijke schuur zijn meerdere veren en braakballen waargenomen. De noordwestelijke en zuidwestelijke schuur bieden mogelijkheid tot foerageer- en rustplaatsen voor de steenuil. Het omliggende terrein is geschikt als foerageergebied en meerdere waarnemingen van foeragerende steenuilen zijn bekend. Het plangebied is, ondanks dat deze soort niet bekend is uit de verspreidingsgegevens, ook geschikt voor kerkuil. De aanwezigheid van een nestlocatie

¹ In de gegevens van het NDFF is niet geselecteerd op type waarnemingen zoals, bijvoorbeeld enkel broedvogeltellingen voor de vogels. De waarnemingen van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestlocatie betreffen een overzicht van alle op het moment van opvragen goedgekeurde actuele waarnemingen, dus ook losse waarnemingen en niet alleen broedgevallen.

of een vaste rust- of verblijfplaats van zowel steenuil als kerkuil kan niet worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn naast de potentie voor nesten en verblijfplaatsen van de steenuil en kerkuil en foerageergebied van de sperwer geen nesten of aanwijzingen van verblijf van andere vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest aangetroffen (boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer of wespandief.). Gezien de locatie, de eisen van deze vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest en het gebruik van plangebied worden deze ook niet verwacht.

Figuur 4.7: Nestkast (rood omcirkelt) welke mogelijk in gebruik is door een steenuil of kerkuil

Figuur 4.8: Locatie van de nestkast (rood omcirkelt)

5 Beschermde gebieden

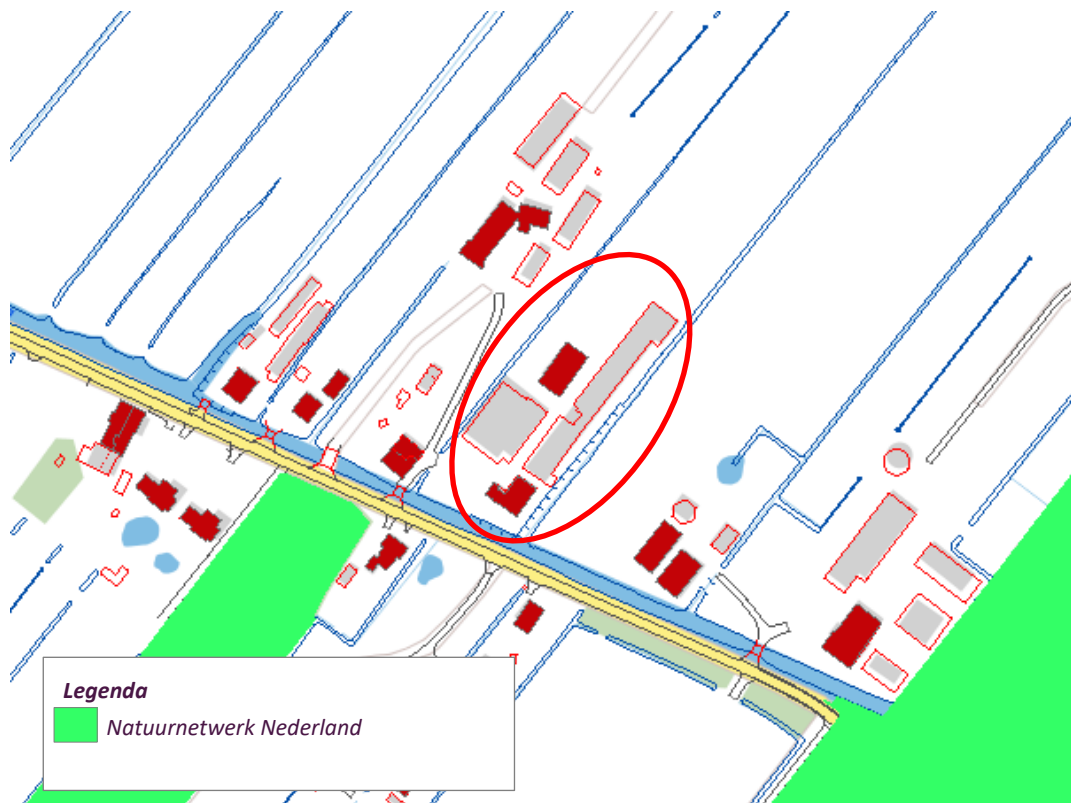
Het gebiedsbeschermingsdeel van de Wnb voorziet in de bescherming van natuurgebieden van Europees belang welke behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Naast de wettelijke bescherming van de Natura 2000-gebieden heeft Nederland de bescherming van andere gebieden vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)). De bescherming van het NNN vindt plaats door toetsing van de bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen aan het NNN-beleid. In dit hoofdstuk volgt een overzicht van alle beschermde gebieden in en rondom het plangebied.

5.1 Natura 2000-gebieden

Het bestemmingsplangebied heeft geen status als beschermd Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ('Kolland & Overlangbroek') is aanwezig op circa 3 kilometer ten zuidoosten van het plangebied (zie figuur 5.1).

5.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied heeft geen status als Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 190 meter ten noordwesten van het plangebied (figuur 5.1) en omvat de beheertypen N16.04 Vochtig bos met productie en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Figuur 5.1: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte de beschermde gebieden. (Bron: Provincie Utrecht, 30-08-2017)

6 Toetsing en eindconclusie

Voor de sloop van de oude opstallen, het bouwrijp maken van het plangebied en de ontwikkeling van een nieuwe woning dient een wijziging in het bestemmingsplan te worden doorgevoerd. De sloop en herontwikkeling op deze locatie kan effect hebben op de (mogelijk) aanwezige soorten. Deze effecten, zowel op korte (tijdens de uitvoering) als op de lange termijn (na de uitvoering) worden hieronder beschreven.

6.1 Toetsing beschermde soorten

Op basis van het literatuuronderzoek en veldbezoek wordt geconcludeerd dat er mogelijk foerageergebied en/of leefgebied van gewone grootoorvleermuis, ringslag, hazelworm, steenuil, en diverse algemene broedvogels in het plangebied voorkomen. Het voorkomen van deze soorten kan op basis van de quickscan niet uit worden gesloten. Strikt beschermde planten, grondgebonden zoogdieren, amfibieën, en ongewervelden worden op basis van dit onderzoek niet verwacht.

Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied komen naar verwachting algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren voor. De te verwachten grondgebonden zoogdiersoorten, behalve de bever, boomarter, damhert, das, eekhoorn, steenarter en waterspitsmuis, zijn door provincie Utrecht vrijgesteld (Provincie Utrecht, 2016); dit wil zeggen dat voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling geen ontheffing van de Wnb hoeft te worden aangevraagd. Voor deze groep soorten geldt, net als voor niet beschermde soorten, te allen tijde de zorgplicht (artikel 1.11, zie bijlage 1). Omdat deze soorten jaarrond actief zijn kan geen minst kwetsbare periode worden aangegeven. De aanwezigheid van essentieel leefgebied van niet-vrijgestelde soorten in het gebied kan op basis van het veldbezoek worden uitgesloten. Habitat voor deze soorten is in het gebied niet aanwezig. Door de voorgenomen (sloop)werkzaamheden en herinrichting zal het plangebied haar functie niet verliezen. Negatieve gevolgen voor beschermde zoogdiersoorten in de omgeving van het plangebied worden niet verwacht.

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen is voor de soortgroep grondgebonden zoogdieren geen nader onderzoek of een ontheffing in het kader van de Wnb nodig.

Vleermuizen

Het is mogelijk dat het plangebied en directe omgeving wordt gebruikt als foerageergebied door de gewone grootoorvleermuis. Omdat het plangebied in potentie onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van deze soort dient in de periode april tot november rekening te worden gehouden met foeragerende vleermuizen. Vleermuizen vliegen na zonsondergang uit en foerageren gedurende de schemer- en avonduren. Na afloop verliest plangebied zijn toegankelijkheid als foerageergebied voor vleermuizen wegens het ontbreken van lijnelementen en open schuren.

Om vernietiging van het foerageergebied van te voorkomen dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd, zodat de functie van het plangebied bepaald kan worden. Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen is voor de soortgroep vleermuizen nader onderzoek nodig en is mogelijk een ontheffing van de Wnb nodig.

Amfibieën

In het plangebied komen naar verwachting algemeen beschermde amfibieënsoorten voor. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Utrecht, 2016). Dit wil zeggen dat voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling geen ontheffing van de Wnb hoeft te worden aangevraagd. Voor deze groep soorten geldt, net als voor niet beschermde soorten, te allen tijde de zorgplicht (artikel 1.11, zie bijlage 1). Voor de soorten poelkikker, heikikker en kamsalamander geldt deze vrijstelling niet. Op basis van het veldbezoek worden deze soorten echter uitgesloten in het plangebied.

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen hoeft voor de soortgroep amfibieën geen nader onderzoek of een ontheffing in het kader van de Wnb.

Reptielen

Het plangebied is in potentie geschikt voor de hazelworm en de ringslang. De houtstapel bevat geschikt habitat en het gebied bevat voldoende afwisseling tussen zon- en schuilplaatsen. Op basis van het veldbezoek kunnen deze soorten niet worden uitgesloten in het plangebied. Voor deze soorten geldt geen vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Utrecht, 2016). Dit wil zeggen dat als deze soorten daadwerkelijk in het plangebied aanwezig zijn dat voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk een ontheffing van de Wnb dient te worden aangevraagd. Omdat de aanwezigheid van deze soorten op dit moment niet met zekerheid kan worden vastgesteld is een nader onderzoek nodig.

Nader onderzoek en mogelijk een ontheffing in het kader van de Wnb zijn nodig voor de ringslag en hazelworm.

Ongewervelden

De omgeving van het plangebied is in potentie geschikt habitat voor de sleedoornpage. Binnen het plangebied kan het voorkomen van de sleedoornpage worden uitgesloten.

Nader onderzoek of een ontheffing in het kader van de Wnb is voor de sleedoornpage niet nodig.

(Algemene) broedvogels

Het plangebied biedt mogelijkheden als broedlocatie van diverse algemene vogelsoorten. Werkzaamheden die tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd kunnen leiden tot verstoring of vernietiging van (nesten van) broedende vogels. Dergelijke verstoring is niet toegestaan en hier wordt geen ontheffing voor verleend. Door buiten het broedseizoen te werken, kunnen negatieve effecten worden voorkomen. Voor het broedseizoen (verschilt per soort) wordt in de wet wordt geen standaardperiode aangehouden, doorgaans kan globaal uitgegaan worden van 15 maart tot 15 augustus. Dit betreft echter een globale periode, waardoor ook broedgevallen buiten deze periode beschermd zijn. Geadviseerd wordt om beplanting conform herinrichtingsplan buiten het broedseizoen te verwijderen onafhankelijk van de planning van de overige werkzaamheden. Indien dit niet mogelijk is dient een controle op de aanwezigheid van broedvogels te worden uitgevoerd voorafgaand aan de werkzaamheden.

Vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestplaats

Buiten het broedseizoen zijn onbezette nesten niet beschermd, behalve als het nesten van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nest betreft. De stallen bieden mogelijkheden voor nestgelegenheid voor de steenuil en kerkuil. Nestplaatsen van de steenuil en kerkuil zijn jaarrond beschermd. Met de sloop van de stallen gaan deze potentiële nestplaatsen verloren. Omdat de aanwezigheid van deze nestplaatsen op dit moment niet met zekerheid kan worden vastgesteld is een nader onderzoek naar deze soort nodig.

Het plangebied is in potentie geschikt als broedlocatie van algemene broedvogels en de steenuil. Bij de sloop van de stallen gaan mogelijk nestplaatsen van de steenuil verloren. Om vast te stellen of er daadwerkelijk nest(en) van de steenuil in het plangebied bevinden dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd. Negatieve effecten op broedvogels kunnen niet zonder meer worden uitgesloten

6.2 Toetsing beschermde gebieden

Het plangebied heeft geen status als beschermd Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ('Kolland & Overlangbroek') is aanwezig op circa 1,85 kilometer ten zuidoosten van het plangebied. Gezien de locatie van het plangebied en de aard van de ingreep doet het voornemen geen afbreuk aan de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied. Een onderzoek in het kader van de Wnb (Natura 2000-Voortoets) is niet nodig.

Het plangebied heeft ook geen status als Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 190 meter ten noordwesten van het plangebied. Het voornemen heeft door de locatie buiten het NNN en de aard en omvang geen negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Vanuit het provinciale natuurbeleid is er daarom geen bezwaar tegen de voorgenomen ingreep. Een nadere beoordeling ('nee, tenzij'-beoordeling) is niet nodig.

6.3 Eindconclusie

Het projectgebied en de direct omgeving heeft mogelijk een functie voor gewone grootoorvleermuis, hazelworm, ringslang, steenuil en algemene broedvogels. In de quickscan wordt het volgende geconcludeerd:

- De verspreidingsgegevens en het oriënterend veldbezoek geven een voldoende duidelijk beeld van het (mogelijk) voorkomen van beschermde planten, grondgebonden zoogdieren, amfibieën, vissen en ongewervelden. Maar niet voor vleermuizen, reptielen en (jaarrond beschermde) broedvogels.
- De planontwikkeling heeft naar verwachting geen negatieve effecten op beschermde planten, grondgebonden zoogdieren, amfibieën, vissen en ongewervelden. Voor deze soortgroepen behoeven geen mitigerende maatregelen genomen te worden (anders dan maatregelen in het kader van de algemene zorgplicht) en is het aanvragen van een ontheffing van de Wnb niet aan de orde.
- Op basis van de verspreidingsgegevens en het oriënterend veldbezoek kan het gebruik van het plangebied door gewone grootoorvleermuis, ringslang, hazelworm, steenuil en kerkuil niet worden uitgesloten.
- Om duidelijkheid te krijgen over het voorkomen en het gebruik van het plangebied door deze soorten dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd.
- Door de ontwikkeling van het project wordt een tuin gerealiseerd welke mogelijk geschikt is als broedgebied voor diverse algemene broedvogelsoorten en mogelijk als

foerageergebied voor vleermuizen. Om dit leefgebied te optimaliseren wordt geadviseerd om met de verlichting rondom de nieuwe woning rekening te houden met deze soorten (zie paragraaf 6.4).

- In verband met het voorkomen van algemene broedvogels in en binnen de invloedssfeer van het plangebied moeten mogelijk mitigerende maatregelen worden genomen. Dit is sterk afhankelijk van het moment en de duur van uitvoering.
- Voor alle soorten, ongeacht bescherming via natuurwetgeving of niet, geldt de zorgplicht waarbij eenieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

6.4 Advies

Nader onderzoek

Voor de gewone grootoorvleermuis, ringslag, hazelworm, steenuil en kerkuil is nader onderzoek noodzakelijk om aanwezigheid en gebruik van het gebied aan te tonen of uit te sluiten. Hierbij is het van belang deze nadere onderzoeken in de juiste periodes conform de juiste protocollen uit te voeren.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige soorten, ook die niet beschermd zijn via de Wnb, geldt altijd de zorgplicht (artikel 1.11). In de zorgplicht wordt gesteld dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Dit betekent dat tijdens de werkzaamheden rekening dient te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van diverse algemene soorten. Aanwezige dieren dienen de gelegenheid te krijgen om het terrein zelfstandig te verlaten. Indien deze dieren het terrein niet zelfstandig kunnen verlaten, dienen deze te worden verplaatst naar geschikt habitat buiten de ingreep. De voorkeur gaat uit naar het uitvoeren van werkzaamheden in de minst kwetsbare periode.

Werken buiten de broedperiode

Geadviseerd wordt versturende werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes van de aanwezige soorten uit te laten voeren. Voor broedvogels wordt geadviseerd de versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen (doorgaans tussen 15 maart en 15 augustus) uit te laten voeren. Voor enkele vogelsoorten zoals uilen begint het broedseizoen vroeger in het jaar. Wordt er wel in het broedseizoen gewerkt dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden een deskundige op het gebied van vogels te worden ingezet. De deskundige stelt vast of er broedsels aanwezig zijn en zo ja of deze worden verstoord door de toekomstige werkzaamheden. Het resultaat van deze controle kan gevolg hebben voor de uitvoering en planning indien er broedsels worden aangetroffen.

Aangepaste verlichting

Voorts wordt geadviseerd met de verlichting (tijdens de werkzaamheden en in de gebruikssituatie) rekening te houden met soorten die gevoelig zijn voor licht (bijvoorbeeld vleermuizen). Dit kan door het licht zo veel mogelijk te richten, zo min mogelijk tijdens de nacht en schermen te werken en strooilicht zo veel mogelijk te beperken. Verlichting dient zo veel mogelijk gedimd en gericht worden (figuur 6.1) en waar mogelijk zoveel mogelijk worden afgeschermd van geschikt habitat voor vleermuizen en andere lichtgevoelige soorten. Wanneer toch tijdens de nacht of schemer wordt gewerkt, dient met (gericht) rood licht worden gewerkt. Rood licht heeft namelijk geen effect heeft op (nachtelijke)

activiteit van lichtgevoelige soorten^{2,3}. Ook in de gebruiksfase dient verlichting in de tuin en rondom de woning zoveel mogelijk beperkt te blijven. Indien toch verlichting nodig is dient deze zo veel mogelijk gedimd en gericht te worden.

Figuur 6.1: Voorbeeld gerichte verlichting. Links: ongerichte verlichting. Rechts: gerichte verlichting waarbij lichtverstoring wordt voorkomen. (Bron: Zoogdiervereniging, 2013)

Nieuwbouw

De nieuwbouw biedt kansen voor het creëren van op nestgelegenheden voor vogels en/of vleermuizen. Geadviseerd wordt om nestkasten voor deze soorten te integreren in het ontwerp van de nieuwe bebouwing. Hierdoor kan een positieve impuls voor de lokale populaties van diverse soorten worden gerealiseerd.

² NIOO KNAW, 31-05-2017, Artikel: Rood licht beïnvloedt activiteit vleermuizen niet

³ Rijkswaterstaat, geraadpleegd op 02-06-2017, Artikel: Vleermuisvriendelijke verlichting (Batlamp)

Bijlagen

Bijlage 1 Wetgeving en beleid

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) vervangt sinds 1 januari 2017 de Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet en voorziet hiermee in een gemoderniseerd wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden. Een belangrijk deel van de in de wet opgenomen regels bestaat uit de omzetting van de internationale verplichtingen op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Wnb richt zich in basis op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit,
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De wet geeft ook invulling aan de in het bestuursakkoord natuur gemaakte afspraken over decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden van het Rijk naar de provincies. De instrumenten en begrippenkaders van de Wnb zijn zo goed mogelijk afgestemd op andere onderdelen van het omgevingsrecht, in het bijzonder de toekomstige Omgevingswet.

In de Wnb zijn, behalve meer algemene bepalingen over bevoegdheden, natuur- en landschapsbeleid, beleidsmonitoring en instrumenten ter bescherming van natuur en landschap ook specifieke regels opgenomen ter bescherming van bijzonder natuurwaarden. Het gaat dan in het bijzonder om de bescherming van natuurgebieden van Europees belang (Natura 2000-gebieden) en de bescherming van soorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen die een specifieke bescherming behoeven. Deze onderwerpen zullen hieronder worden toegelicht.

Zorgplicht

Een belangrijk overkoepelend instrument is de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorg houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat dan wel
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan maakt (mitigatie).

Gebiedsbescherming

In de Wnb zijn regels opgenomen die de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. Voor plannen of projecten met mogelijke schadelijke handelingen is in de Wnb een vergunningensysteem opgenomen. Hieraan gekoppeld kan het bevoegd gezag preventieve dwingende maatregelen opleggen om schadelijke effecten te voorkomen.

Op basis van de Wnb wordt alleen nog bescherming geboden aan de zogenaamde Natura 2000-gebieden, welke onderdeel zijn van het Europese netwerk van natuurgebieden. De eerder nationaal beschermde natuurmonumenten worden niet meer beschermd op grond van nationale wetgeving. Wel kunnen provincies 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en bijzondere provinciale landschappen' aanwijzen. Provincies kunnen eventueel zelf regelgeving opstellen voor deze gebieden.

De gebiedsbescherming is gericht op de bescherming van aangewezen habitats en soorten binnen de gebieden. Significante negatieve effecten op het beschermde gebied zijn niet toegestaan, tenzij sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, er geen alternatieven voorhanden zijn en alle schade wordt gecompenseerd. De wet voorziet eveneens in het beschermen van het gebied tegen handelingen buiten het Natura 2000-gebied met een mogelijk negatief effect op de beschermde habitats en hieraan gekoppelde soorten. Dit is geregeld op basis van de zogenaamde externe werking.

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden komen de uitvoeringsbevoegdheden voor het overgrote deel bij de provincies te liggen, met uitzondering van het aanwijzen van Natura 2000-gebieden en het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen. Ten aanzien van de uitvoering is de provincie waarin een ingreep plaatsvindt, bevoegd. Voor rijkswateren blijft de rijksoverheid bevoegd.

Soortenbescherming

De in de Wnb gestelde regels ter bescherming van soorten voorzien in voorschriften ter bescherming van de van nature in het wild levende planten- en diersoorten. In dit deel staan de verplichte instrumenten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern, Bonn en het biodiversiteitsverdrag centraal. Het is erop gericht om voor de beschermde soorten een gunstige staat van instandhouding te bereiken of te herstellen.

Verbodsbepalingen

De verboden, afwijkingsmogelijkheden en andere beschermingsmiddelen zijn direct overgenomen uit deze richtlijnen en verdragen en worden in de Wnb opgedeeld in drie beschermingsregimes. Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime.

Vogelrichtlijnsoorten: De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (artikel 3.1; zie bijlage 1).

Voor deze soorten gelden de volgende verboden:

- lid 1: Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- lid 3: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijnsoorten: De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU (zie bijlage 1) op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV en V) en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I (art. 3.5; zie bijlage 1). Voor deze soorten zijn in de Wnb de volgende verboden opgenomen:

- lid 1: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 3: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- lid 5: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere soorten: De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wnb (art. 3.10; zie bijlage 2). Voor deze soorten is onverminderd artikel 3.5 eerste, vierde en vijfde lid het verboden om:

- lid 1a: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 1b: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- lid 1c: vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor de zoogdier-, amfibie- en reptielsoorten opgenomen in de bijlage van artikel 3.10 geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege ecologische redenen of de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde dier- en plantsoorten te beschermen.

Houtopstanden

Het doel van in de Wnb opgenomen de regels ten aanzien van houtopstanden blijft de blijft de instandhouding van het bosareaal. De kern wordt gevormd door een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Deze regels vloeien als zodanig niet onmiddellijk voort uit internationale verplichtingen, maar is van wezenlijk belang in het licht van nationale en internationale natuur-, landschaps- en milieudoelstellingen.

De regels met betrekking tot houtopstanden zijn van toepassing op alle bossen en houtopstanden buiten de 'bebouwde kom Wnb' groter dan 1.000 m² en rijbeplantingen van meer dan 20 bomen. De wet verplicht om de grond waarop het bos heeft gestaan binnen 3 jaar opnieuw in te planten met bomen. Indien mogelijk is herplanting door natuurlijke verjonging ook toegestaan. Waar natuurlijke verjonging niet mogelijk of te verwachten is, bijvoorbeeld bij lintbeplantingen minder dan 30 meter breed, moet geplant worden met boomsoorten die aansluiten bij de groeiplaats. De begrenzing 'bebouwde kom Wnb' wordt door de gemeente vastgesteld, maar hoeft niet samen te vallen met de bebouwde kom in het kader van de wegenverkeerswet. In geval een boom/bomen of andere houtopstanden binnen de bebouwde kom worden gekapt, dan kan een gemeentelijke (omgevings-)vergunning nodig zijn. Dit zal specifiek bij de betreffende gemeente moeten worden nagegaan. Struikbeplantingen groter dan 1.000 m² vallen onder de wet, met uitzondering van éénrijige geschoren meidoornheggen die als zodanig zijn aangelegd en worden beheerd. Spontane bosopslag langs sloten, op natuurterreinen en braakliggende terreinen valt onder de Boswet, zodra sprake is van een bedekkings-percentages van 60% en een opslag van vijf jaar of ouder. De Boswet is niet van toepassing op: erven en tuinen, windschermen van bomen langs boomgaarden, éénrijige beplanting van populier of wilg op of langs landbouwgronden, Italiaanse populier, linde, paardenkastanje en treurwilg, vruchtbomen, kerstspinnen en kweekgoed.

Ook bevat de Wnb een basis om regels te stellen ter uitvoering van Europese regels die beogen te verzekeren dat in internationaal verband verhandeld hout en verhandelde houtproducten duurzaam zijn.

Nesten

De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen van vogels. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken.

Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb. U heeft voor deze soorten geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als u maatregelen treft die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. U mag dus buiten het broedseizoen nesten verplaatsen of verwijderen, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb het gehele seizoen:

1. nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Deze categorieën zijn terug te vinden in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten'.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voormalige ecologische hoofdstructuur, EHS) is een netwerk van beschermde natuurgebieden, dat in de basis gevormd wordt door de al bestaande natuur, zoals duinen, heiden, bossen, meren en landgoederen. Aanvullend hierop worden nieuwe natuurgebieden ontwikkeld, bijvoorbeeld op gronden die eerst voor landbouw gebruikt werden. Ecologische natuurverbindingen verbinden deze gebieden met elkaar.

In het NNN liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 nationale parken;
- gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling (spelregels EHS) van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in deze gebieden het 'nee, tenzij'-regime. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee, tenzij'-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien de voorgenomen planontwikkeling met bijbehorende ingreep/ingrepen niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee, tenzij'-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden, tenzij het onderstaande van toepassing is.

Saldobenadering

In die gevallen waarbij het instrument saldobenadering van toepassing is hoeft het 'nee, tenzij'-afwegingskader niet doorlopen te worden en is ook geen sprake van compensatie, zoals bij ingrepen onder het 'nee, tenzij'-regime.

Harde eis hierbij is wel dat aan alle voorwaarden voor het toepassen van de saldobenadering wordt voldaan. Alleen dan is immers per saldo winst voor het NNN gegarandeerd. Is dit niet het geval dan geldt onverkort het 'nee, tenzij'-regime.

Beoordeling van effecten van een ingreep op het NNN

Voor de beoordeling van de effecten van een ingreep en bij het nader invullen van de begrippen: 'geen netto verlies', 'behoud van ambitie', 'versterking van het NNN' en 'kwaliteitsslag' zijn de volgende aandachtspunten ten aanzien van natuurkwaliteit belangrijk:

- zowel de actuele natuurwaarden als het vastgelegde natuurdoel zijn relevant;
- natuurwaarden worden primair afgemeten aan doelsoorten en natuurlijkheid (de kwaliteitscriteria van natuurdoeltypen);
- behoud en ontwikkeling van natuurwaarden zijn afhankelijk van het voldoen aan een reeks van randvoorwaarden (met name bodemgesteldheid, waterkwaliteit, processen in de omgeving, minimumoppervlakte en beheer).
- significant negatieve effecten betreffen zowel natuur- als hun randvoorwaarden;
- lokale ingrepen kunnen (negatieve) effecten hebben op drie schaalniveaus: lokaal, regionaal (kerngebied van het NNN) en landelijk (hele NNN). De vervangbaarheid van natuur hangt af van meerdere ecologische aspecten alsmede relevante nationale beleidsambities.

Bijlage 2 Literatuur

BIJ12 2017 Kennisdocument Steenuil *Athene noctua*, Versie 1.0 juli 2017. BIJ12, Utrecht.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, De Dagvlinders van Nederland, 2006, Odonata, KNNV, Utrecht.

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J., Buys, J.C. 2016, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R.C.M., & Delft, J.J.C.W. van, (RAVON) (redactie) 2009 De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorische Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

NDFF, 2018 Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF, NDFF - quickscanhulp.nl

Netwerk Groene Bureaus, 2017, Vleermuisprotocol

Provincie Utrecht, 2016, Besluit van Provinciale Staten van Utrecht van 12 december 2016, nummer PS2016RGW12 tot vaststelling van de Verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017. (Verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017). Provinciaal blad, jaargang 2016, Nr 7054. Provincie Utrecht. Utrecht.

RAVON, 2016, Ravon no. 63, bijlage, Waarnemingenoverzicht 2015, RAVON, Nijmegen.

Internetbronnen:

www.quickscanhulp.nl

www.libellennet.nl

www.vlindernet.nl

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx

www.anemoon.org/

Bijlage 3 Kaart regionale ligging

Locatie van het plangebied (rood omcirkeld; bron: pdok.nl)

Bijlage 4 Foto's van het plangebied

